

Uitwisselen en onderzoek doen met *In Europe Schools*

De VPRO nam het initiatief om lesmateriaal te ontwikkelen bij de tweede documentairereeks van Geert Maks *In Europa*. Hiervoor sloeg ze de handen ineen met EuroClio. Samen lanceerden ze het *In Europe Schools*-uitwisselingsproject. In de pilotfase, die in december 2019 van start is gegaan, werden ruim twintig Nederlandse scholen gekoppeld aan verschillende scholen in Europa – van Spanje tot Rusland.

De scholen gingen aan de slag met de education kits *Difficult History* en *Migration*, twee relevante thema's die aansluiten op de Europese geschiedenis van de 21e eeuw. De education kits zijn voorzien van docentenhandleidingen en opdrachten voor de leerlingen, zoals het beantwoorden van een onderzoeksvraag middels een zelfgemaakte korte documentaire. Zo bestaat de education kit *Migration* uit de onderzoeksvraag: 'With many different views, but with no internal borders, how should we deal with migration?'

Door middel van *character cards*, bestaande uit verschillende rollen, zoals *governments* of *coast guards*, worden de leerlingen uitgedaagd om het Europese migratievraagstuk vanuit allerlei perspectieven te bekijken. Leerlingen kiezen hierbij een *character card* en nemen de rol in van bijvoorbeeld overheden, vluchtelingen of ngo's en proberen vanuit die positie, gezamenlijk, een oplossing voor het vraagstuk te bedenken.

'Leerlingen nemen de rol in van bijvoorbeeld overheden, vluchtelingen of ngo's'

Bij de education kit *Difficult History* staat de volgende vraag centraal: 'How do we deal with a difficult past?', waarbij leerlingen bijvoorbeeld de oorlog in Joegoslavië kunnen bestuderen. Na het kiezen van een van de twee education kits, gingen de leerlingen, in groepjes of klassikaal, aan de slag met hun eigen onderzoek en het maken van een korte documentaire. Hierbij hebben de leerlingen gebruik kunnen maken van allerlei tutorials met uitleg en tips over zelfstandig onderzoek doen, het afnemen van interviews en het produceren en editen van de documentaire.

Verschillende perspectieven

De pilotfase is eind februari afgerond. De scholen hebben gedurende het project contact met elkaar gehouden en de documentaires met elkaar uitge-

wisseld. Leerlingen en docenten hebben op deze manier dus ook kunnen bekijken in hoeverre dezelfde onderwerpen en vragen op verschillende manieren en vanuit verschillende perspectieven beantwoord zijn. Het uitgangspunt van *In Europe Schools* is dan ook het bevorderen van multiperspectiviteit met betrekking tot het bestuderen en bespreken van de moderne Europese geschiedenis. Daarnaast heeft dit project als doel internationale samenwerkingen tussen scholen verder uit te breiden en een groter internationaal netwerk voor docenten en leerlingen op te bouwen. Bovendien draagt het bij aan de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden en mediawijsheid, middels de onderzoeksvragen en het maken van een eigen documentaire.

Hoewel de evaluatie van het project nog moet plaatsvinden, hebben verschillende docenten tijdens het project hun ervaringen kunnen delen. Zo heeft een Kroatische docent ervoor gekozen om ►

Eugenie Khatschatrian
is projectmanager bij
EuroClio.

Voorkant van een
education kit bij *In
Europa*.

de twee onderwerpen *Difficult History* en *Migration* samen te voegen en de leerlingen onderzoek te laten doen naar een stukje geschiedenis van de eigen school in de jaren negentig, toen sommige leerlingen en studenten zelf vluchtelingen waren in Slowakije. Hiervoor hebben de leerlingen gebruik kunnen maken van de schoolarchieven. Docenten en leerlingen van een Russische school kozen voor de module *Migration* en hebben daarbij onderzoek gedaan naar allerlei problematiek rondom het migratievraagstuk in Rusland zelf. Ook waren er scholen die gedurende het project voor uitdagingen kwamen te staan: Albanese scholen kampten met de gevolgen van de aardbeving in november 2019, maar zetten het project desondanks door en werkten aan het onderwerp *Migration*.

Vluchtelingen op de Middellandse Zee.
Beeld uit *In Europa*.

Momenteel stromen de documentaires binnen op het eigen YouTube-kanaal van *In Europe Schools* en binnenkort vindt de evaluatie plaats. Tegelijkertijd zijn de VPRO en EuroClio bezig met de voorbereidingen voor een nieuwe ronde, die naar verwachting in september 2020 van start zal gaan. Voor deze ronde wordt er hard gewerkt aan twee nieuwe education kits, namelijk *Climate Change* en *Gender Equality*. De module *Climate Change* draait om de vraag: 'With many different views and proposals, but no real public agreements, how should we deal with climate change?' Ook binnen deze module zullen leerlingen aan de slag gaan met *character cards* en het maken van een eigen documentaire. De education kit *Gender Equality* is op dezelfde manier samengesteld, waarbij de volgende vraag centraal staat: 'How should we deal with gender inequality?'

Naast deze twee nieuwe education kits, is er ook een nieuwe tutorial ontwikkeld: de *@Home Tutorial*. Deze tutorial geeft instructies en aanwijzingen voor het afnemen van interviews en doen van onderzoek wanneer leerlingen thuis zitten en niet naar school kunnen, zoals tijdens een lockdown. *In Europe Schools* is op deze manier te allen tijde uitvoerbaar. Op dit moment is de registratie voor de nieuwe ronde geopend. Geïnteresseerden kunnen een kijkje nemen op: www.vprobroadcast.com/ineuropeschools. ■

‘Ieder land zal deze thema’s anders bezien’

Odette Toeset, projectleider van *In Europe Schools* en regisseur bij VPRO vertelt over het lesmateriaal bij de nieuwe televisieserie *In Europa*. De pilotfase is net afgerond.

De eerste televisieserie *In Europa* (35 afleveringen, uitgezonden tussen 2007 en 2009) bood geschiedensdocenten een schat aan beeldmateriaal voor hun lessen over Europa in de twintigste eeuw. Vanwege dit succes werden bij de serie *In Europa – de geschiedenis op heterdaad betrapt*, op initiatief van de VPRO en in samenwerking met EuroClio, lespakketten gemaakt. Toen de scholen eind maart moesten sluiten, was de pilotfase vrijwel afgerond; deze wordt momenteel geëvalueerd met de deelnemende docenten en leerlingen. In september 2020 start het project officieel en kunnen meer scholen deelnemen. Odette Toeset, projectleider van *In Europe Schools* bij de VPRO, vertelt in een kort interview per mail over de ideeën achter de lespakketten en de samenwerking tussen Europese scholen.

Kunt u iets meer vertellen over de ideeën van de VPRO achter de samenwerking met EuroClio en met Europese scholen?

De VPRO wilde een interactief lespakket ontwikkelen op basis van de nieuwe serie *In Europa*, een lespakket dat zich breed in Europa zou kunnen verspreiden. Onze droom was om leerlingen in Nederland te laten samenwerken met scholen door heel Europa. EuroClio bleek de perfecte partner voor ons,

omdat ze een groot Europees netwerk van scholen en geschiedenisleraren hebben en bovendien ruime ervaring in het ontwikkelen van lesmateriaal.

In hoeverre houden de minidocumentaires van de leerlingen verband met de televisieserie *In Europa*?

De thema's van de vier lespakketten (*Difficult History*, *Migration*, *Climate Change* en *Gender Equality*) zijn gerelateerd aan vier van de twintig uitzendingen. Elk lespakket start met een clip uit de serie. Daarna bekijken we de thema's vanuit een breed historisch perspectief en komen we los van de serie.

